

Education and Culture DG

'Youth in Action' Programme

Putevi ka međunarodnoj saradnji
u oblasti **rada sa mladima**

Istraživanje globalnih puteva

U današnje vreme, kada je globalizacija uveliko uzela maha, međunarodna saradnja dobija na značaju, jer, na taj način, povećavamo svoje šanse da na adekvatan odgovorimo na izazove koji se postavljaju pred sve nas. Evropska unija (EU), kao aktivan globalni igrač, pridaje veliki značaj uspostavljanju dobrih odnosa sa zemljama koje još nisu postale njene članice, na svim poljima kroz koja se promoviše mir, stabilnost, sigurnost, ljudska prava, demokratija i vladavina zakona - i izvan granica EU.

Dugoročno gledajući, mladi imaju ključnu ulogu u oblikovanju budućnosti EU, kao i njenih odnosa sa susedskim i ostalim državama. Program «Mladi u akciji» je zamišljen tako, da podstakne njihov osećaj za aktivno građanstvo i učešće u demokratskom životu, te duh solidarnosti i međusobnog razumevanja.

Zahvatajući period od **2007-2013. godine, Program nudi mnoštvo mogućnosti za mobilnost i neformalno obrazovanje**, kroz širok dijapazon aktivnosti, kao što su: omladinske razmene, međunarodni volonterski servis, kao i treninzi i

umrežavanje pojedinaca/ki i organizacija koje rade sa mladima. Program «Mladi i akciji» je osmišljen nakon složenog konsultativnog procesa sa predstavnicima/cama različitih interesnih grupa, aktivnih na polju rada sa mladima, sa idejom da bude odgovor na razvojne promene do kojih je došlo u omladinskom sektoru, ne evropskom nivou... ali, da bi zaista bio primeren realnosti mladih danas, on mora prevazići grance EU!

Akcija «Mladi u svetu» podržava veću otvorenost prema svetu, jačajući, na taj način, međunarodnu dimenziju Programa. Ova njegova komponenta promoviše saradnju među mladima i omladinskim organizacijama i izvan granica EU, kao način da se podstakne interkulturalni dijalog, uzajamna tolerancija i solidarnost, a obeshrabri predrasuđivanje i stereotipizacija, te da se doprinese izgradnji društava zasnovanih na međusobnom razumevanju i poštovanju. Ova Akcija podstiče projekte saradnje sa tzv. Partnerskim zemljama, stavljajući u fokus susedne regione: Istočnu Evropu i Kavkaz, Mediteranski basen i Jugoistočnu Evropu.

Evropska komisija je osnovala tri regionalna resursna centra, sa zadatkom da promovišu Program «Mladi u akciji» i pomognu organizacijama, koje žele da u okviru njega realizuju projekte, da pronađu partnere i osmisle kvalitetne aktivnosti u gorepomenutim regionima. Ova brošura je razvijena na njihovu inicijativu, kako bi se svim zainteresovanim akterima pružile informacije o mogućnostima za međunarodnu saradnju, koje Program «Mladi u akciji» nudi.

Dozvolite sebi da Vas ponese ovo putovanje, ostavite dovoljno vremena da istražite različite mogućnosti i izazove koje ono donosi, uživajte u slikovitim primerima do sada realizovanih projekata i – inspirišite se!

Paskal LEŽEN

(Pascal Lejeune)
Šef sektora programa za mlade pri Generalnom direktoratu za obrazovanje i kulturu Evropske komisije

Proces stabilizacije i pridruživanja u Jugoistočnoj Evropi

«Budućnost Zapadnog Balkana je u EU (...) Pripreme za integraciju u evropske strukture i obavezno članstvo u EU, kroz prihvatanje evropskih standarda, veliki je izazov koji stoji pred zemljama ovog regiona».

Solunska deklaracija doneta na Samitu zemalja EU i Zapadnog Balkana, u junu 2003. godine

Proces stabilizacije i pridruživanja je politički okvir EU, namenjen zemljama Zapadnog Balkana: Albaniji, Bosni i Hercegovini, Bivšoj jugoslovenskoj republici Makedoniji, Crnoj Gori i Srbiji sa Kosovom (kako je definisano Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija). Hrvatska, koja je pregovore o pridruživanju započela u oktobru 2005.godine, ostaje deo procesa. Proces stabilizacije i pridruživanja će ostati politika EU prema zemljama Zapadnog Balkana, dok god one ne uđu u članstvo. To je ključni strateški i politički element u dugoročnom planu EU, koji je u direktnoj vezi sa pristupanjem u njene institucije; prilagođen je nivou razvoja svake konkretne zemlje u regionu, omogućavajući im, na taj način, da se pomeraju svojim tempom, ali, istovremeno, veoma ohrabrujući regionalnu saradnju. Reč je o progresivnom partnerstvu, u kome EU nudi paket trgovinskih olakšica, ekonomske i finansijske pomoći i ugovorne odnose – sve kroz dogovore o stabilizaciji i pridruživanju.

Od 2004. godine – od proširenja EU, odnosi sa susedskim zemljama su bili njen prvi prioritet, što se tiče spoljne politike. Proces stabilizacije i pridruživanja i politika EU prema susedskim zemljama su odgovori EU na izazove i mogućnosti koji su nastali kao posledica promenjenog političkog konteksta. Sa jedne strane, Proces stabilizacije i pridruživanja ima za glavni cilj da pripremi zemlje Zapadnog Balkana za članstvo u EU; sa druge strane, politika EU prema susedskim zemljama se ne bavi u toj meri pitanjem daljeg širenja EU. Ovo, ipak, ne određuje unapred kako će se ubuduće razvijati odnosi između EU i njenih suseda, u skladu sa odrednicama iz Sporazuma. Kroz Politiku EU prema susedskim zemljama, EU svojim

južnim i istočnim susedima nudi povlašćene odnose, izgrađene na obostranoj posvećenosti negovanju zajedničkih vrednosti i izbegavanju stvaranja novih linija razdvajanja. Polazeći od ovih zajedničkih vrednosti, susedske zemlje su pozvane da unaprede postojeću saradnju i prodube ekonomske, političke, kulturalne i bezbednosne veze, čime se teži jačanju stabilnosti, bezbednosti i dobrobiti svih uključenih strana. Dimezija međunarodne saradnje u okviru Programa «Mladi u akciji» doprinosi ostvarivanju ciljeva politike EU prema susedskim zemljama u domenu «razmene među ljudima». Program podržava projekte koji promovišu mobilnost, razmenu, dijalog i saradnju među mladima, omladinskim radnicima/cama

i organizacijama, širom Evrope i sveta.

Program ohrabruje mlade ljude da razvijaju razumevanje kulturalnih različitosti koje postoje u Evropi, i njenih osnovnih vrednosti. On, takođe, doprinosi osnaživanju civilnog društva u svim zemljama koje su obuhvaćene Programom, podstičući saradnju među mladima, prepoznavanje značaja informalnog učenja, kao i pružajući priliku mladima i omladinskim organizacijama da steknu veštine i kompetencije, koje su im potrebne da bi u svojim lokalnim zajednicama imali aktivnu ulogu.

Proces stabilizacije i pridruživanja

Uključene zemlje:

Albanija, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska i Srbija sa Kosovom, pod rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

Krajnji cilj: priprema za članstvo u EU

Čin ustanovljenja:

Evropski Savet u Feiri, jun 2000.g.; potvrđeno na sastanku Evropskog Saveta u Solunu, juna 2003.g.

«Osnovni princip politike Evropske unije prema susedskim zemljama je veoma jednostavan: mi želimo da proširimo prosperitet, stabilnost i bezbednost koje uživaju članice EU, i na susedske zemlje... Mi imamo zajedničke interese, ideale i težnje, i suočavamo se sa sličnim izazovima, kao što su bezbednost, zaštita životne sredine, inelzaposlenost i migracije. Želimo odnose koji mogu bolje da odgovore na ove izazove.»

Benita Ferrero-Waldner (Benita Ferrero-Waldner), Evropski komesar za spoljne poslove i Politiku EU prema susedskim zemljama

Politika Evropske unije prema susedskim zemljama

Uključene zemlje: Alžir, Azerbejdžan, Belorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jermenija, Jordan, Liban, Libija, Maroko, Moldavija, Palestinski Autoritet, Sirija, Tunis i Ukrajina.¹

Krajnji cilj: uspostavljanje povlašćenog odnosa između EU i uključenih zemalja, baziranog na obostranoj posvećenosti zajedničkim vrednostima

Čin ustanovljenja: Dokument «Šira Evropa» Evropske komisije, mart 2003.g., za kojim je sledila razrada Strateškog dokumenta o politici EU prema susedskim zemljama, objavljenog maja 2004.g.

¹ Iako je Rusija takođe susedska zemlja EU, odnosi sa njom su regulisani kroz Strateško partnerstvo koje pokriva četiri zajedničke oblasti.

Ukratko o Programu «Mladi u akciji»

Trajanje: 2007-2013. godine

Budžet: 885 miliona evra, za period od 7 godina

Ciljna grupa: mladi uzrasta 15-28 godina (u pojedinim slučajevima uzrasna granica je 13-30 godina), osobe koje rade sa mladima i omladinske organizacije

Geografski obuhvat:

- Programske zemlje: 27 zemalja članica EU, Island, Lihtenštajn, Norveška i Turska

- Partnerske zemlje:
 - Istočna Evropa i Kavkaz:** Azerbejdžan, Belorusija, Gruzija, Jermenija, Moldavija, Ruska Federacija i Ukrajina.
 - Mediterranske Partnerske zemlje:** Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Liban, Maroko, Palestinski Autoritet – Zapadna obala i pojas Gaze, Sirija, Tunis
 - Jugoistočna Evropa:** Albanija, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Srbija
 - Ostale Partnerske zemlje** iz celog sveta, koje su potpisale sporazum sa telom EU nadležnim za mlade.

5 ciljeva:

- Promocija aktivnog učešća mladih
- Razvoj solidarnosti i tolerancije
- Jačanje uzajamnog razumevanja
- Razvoj kvalitetnih sistema podrške za omladinske aktiviste/kinje i organizacije
- Ohrabrivanje saradnje na nivou Evrope, u oblasti rada sa mladima

5 akcija:

- Akcija 1** – Mladi za Evropu (podržava omladinske razmene, inicijative mladih i omladinske projekte u oblasti demokratije)
- Akcija 2** – Evropski volonterski servis (podržava volonterske aktivnosti u inostranstvu, koje donose dobrobit lokalnoj zajednici)
- Akcija 3** – Mladi u svetu (razmene, treninzi, umrežavanje i saradnja sa susedskim i ostalim Partnerskim zemljama širom sveta)
- Akcija 4** – Sistemi podrške radu sa mladima (promoviše razmene, treninge, umrežavanje i protok informacija)
- Akcija 5** – Evropska saradnja u oblasti omladinskog rada (podržava saradnju na razvoju omladinskih politika, na evropskom nivou)

Mogućnosti za saradnju sa Partnerskim zemljama

Akcija 3 u fokus stavlja mogućnost saradnje sa tzv. Partnerskim zemljama; ovim nazivom su obuhvaćene sve zemlje koje mogu da učestvuju u Programu «Mladi u akciji», a ne spadaju u kategoriju Programskih zemalja. Akcija 3.1 otvara prostor za saradnju sa susedskim Partnerskim zemljama. Pod tim se misli na države iz regiona koji neposredno okružuju EU (Jugoistočna Evropa, Istočna Evropa i Kavkaz i Evro-mediteranske zemlje). Akcija 3.2 nam, sa druge strane, daje mogućnost saradnje sa drugim zemljama širom sveta. U okviru Akcije 3 se mogu realizovati razmene, treninzi i projekti umrežavanja, u oblasti rada sa mladima. Kroz ovu Akciju se istovremeno promovise saradnja između EU i zemalja susednih regiona, kao i projekti koji podstiču saradnju između samih susedskih zemalja.

Podnošenje predloga projekata iz zemalja Jugoistočne Evrope Evropskoj komisiji

Mogućnost da organizacije iz Jugoistočne Evrope svoje predloge projekata podnose direktno Evropskoj komisiji se nastavlja i u okviru Programa «Mladi u akciji». Organizacija koja je nosilac projekta podnosi predlog projekta u ime svih partnera koji su u njega uključeni. Na taj način, partneri iz Jugoistočne Evrope mogu i inicirati i koordinirati i upravljati projektima koji se realizuju na evropskom nivou.

Postojeće tri roka godišnje, za podnošenje projekata direktno Evropskoj komisiji:

Početak realizacije projekta:	Rok za podnošenje predloga projekta:
između 1. augusta i 30. decembra	1. februar
između 1. decembra i 30. aprila	1. jun
između 1. marta i 31. jula	1. septembar

Za projekte koji se podnose na nacionalnom nivou (što važi za one zemlje koje imaju svoje nacionalne agencije), postojaće pet rokova svake godine:

Početak realizacije projekta:	Rok za podnošenje predloga projekta:
između 1. maja i 30. septembra	1. februar
između 1. jula i 30. novembra	1. april
između 1. septembra i 31. januara	1. jun
između 1. decembra i 30. aprila	1. septembar
između 1. februara i 31. jula	1. novembar

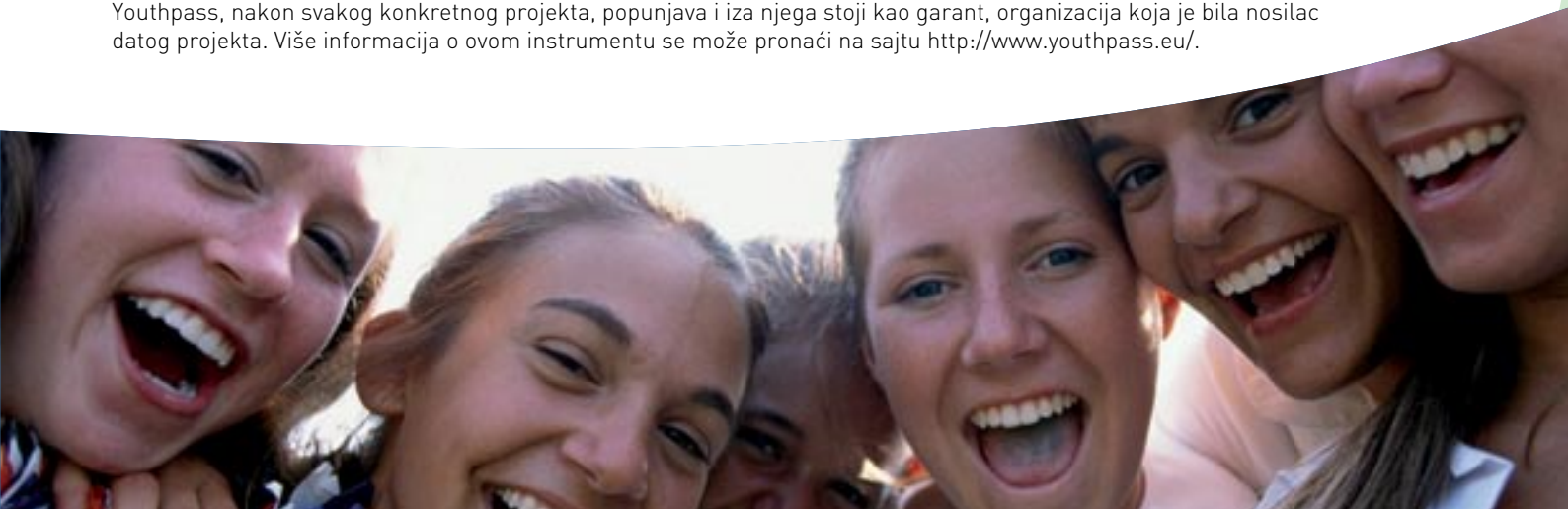
Organizacije iz Partnerskih zemalja mogu biti partneri na projektima koji se podnose u bilo kom od ovih pet rokova, ali same ne mogu podnositi predloge projekata nacionalnim agencijama.

Evropski volonterski servis (EVS)

EVS je dostupan kako mladima iz Programskih, tako i onima iz Partnerskih zemalja. Svaki pojedini servis može trajati od 2 do 12 meseci. Sve organizacije iz Programskih zemalja i Jugoistočne Evrope, koje žele da učestvuju u EVS-u (bilo tako što će poslati ili ugostiti volontera/ku ili biti koordinatorska organizacija), moraju dobiti akreditaciju, pre nego što podnesu predlog projekta iz ove kategorije.

Prepoznavanje ključnih kompetencija

Kako bi se osiguralo veće prepoznavanje i priznatost kompetencija stečenih neformalnim učenjem u toku projekata realizovanih u okviru Programa «Mladi u akciji», napravljen je novi instrument – Youthpass. Svi/e oni/e koji/e su učestvovali/e u nekom projektu pod okriljem Programa «Mladi u akciji» imaju mogućnost da dobiju Youthpass, kao formu prepoznavanja neformalno-obrazovnih iskustava koja su tokom datog/ih projekta/ata stekli. Youthpass, nakon svakog konkretnog projekta, popunjava i iza njega stoji kao garant, organizacija koja je bila nosilac datog projekta. Više informacija o ovom instrumentu se može pronaći na sajtu <http://www.youthpass.eu/>.

Omladinske razmene

Omladinske razmene pružaju jedinstvenu priliku za bavljenje raznim temama, uz istovremeno stvaranje atmosfere razumevanja i poštovanja među različitim kulturama.

Projekti omladinskih razmena na jednom mestu okupljaju mlade iz dve ili više zemalja, omogućavajući im da posete jedni druge i zajedno se bave temom koja im je svima interesantna. Vrlo je poželjno uključivanje mladih sa manje mogućnosti, što je jedan od opštih prioriteta Programa «Mladi u akciji».

Ko može da učestvuje?

Projekat može da traje između 6 i 21 dan i može uključiti 16-60 učesnika/ca. Generalno pravilo je da pravo učešća imaju svi mladi uzrasta 13-25 godina, koji su državljani/ke jedne od zemalja obuhvaćenih konkretnim projektom. Pri tom, njihovo obrazovanje i prethodno iskustvo nisu od presudnog značaja. U izuzetnim slučajevima, mogu se uključiti i mladi uzrasta 26-30 godina.

Projekti se mogu baviti različitim temama, pri čemu treba, sa jedne strane, da odražavaju interesovanja mladih koji učestvuju u projektu, a, sa druge, da budu u skladu sa temama koje su od značaja za Program «Mladi u akciji». Svi projekti treba da budu tako koncipirani, da pružaju učesnicima/cama prilike za neformalno učenje, koje su dobro osmišljene i inkorporirane u program razmene. Svi elementi projekta treba da budu usklađeni sa njegovom glavnom temom, a efekti treba da budu dugotrajni i da se odnose ne samo na same učesnike/ce, već i na njihove lokalne zajednice i na neposredno okruženje u kome se projekat realizuje.

Partneri na projektu mogu biti neprofitne organizacije, lokalne ili regionalne javne službe, kao i neformalne grupe mladih

Vođe grupa preuzimaju odgovornost za pripremu i realizaciju projekata. Važno je, međutim, da sami mladi budu uključeni u sve faze projekta – počev od planiranja, do realizacije i eventualnog nastavka projekta. Broj učesnika/ca iz svake od zemalja obuhvaćenih projektom treba da bude približno jednak. Takođe, broj Programskih i Partnerskih zemalja uključenih u projekat treba da bude ujednačen. U svakom projektu mora

Teme:

Društvo, razumevanje kultura, prihvatanje manjinskih grupa, inter-etnički i među-religijski dijalog, rešavanje sukoba i post-konfliktna rekonsstrukcija, zaštita baštine i životne sredine itd.

učestvovati barem jedna država EU, ali se sama razmena može desiti u bilo kojoj od zemalja obuhvaćenih projektom, izuzev u mediteranskim Partnerskim zemljama.

Interkulturalna dimenzija i uzbudljive mogućnosti

Omladinske razmene su odličan način za razvoj omladinskog rada u lokalnim zajednicama, jer unose interkulturalnu dimenziju i pružaju mladima mnoštvo uzbudljivih mogućnosti. Razmene su se pokazale posebno motivišućim za mlade ljude koji se iz raznih razloga, osećaju isključenima iz društvenog života svoje zajednice. Upoznavanje sa ljudima iz drugih zemalja širi njihove vidike i podstiče ih da stvari sagledaju iz drugačije perspektive. Postoji mnoštvo primera uspešnih omladinskih razmena, koje su ostvarile jak uticaj na ličnih razvoj mladih koji se u njima učestvovali. Mlada osoba, posebno iz nestimulativne sredine, kroz ovakve projekte često pronalazi novi smisao života i nove načine da se uključi u društvene tokove.

Primeri omladinskih razmena

Razmena, koja je trajala 10 dana, je okupila 60 gluvih i mladih sa oštećenim sluhom, iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Italije, Portugala, Srbije, Crne Gore i Slovenije. Mesto dešavanja je bio Kotor, grad od istorijskog značaja, na crnogorskoj obali. Glavni cilj razmene, koji su učesnici/e i ostvarili/e, je bio priprema zajedničke pozorišne predstave.

«Bilo je divno videti koliko smo se zblížili proteklih dana; svi smo toliko različiti, a, opet, bili smo kao jedan – kao da se poznajemo godinama. Svi smo se složili da treba da negujemo naše prijateljstvo. Bilo je toliko ideja o mogućnostima za buduće susrete... Sa sobom nosimo toliko lepih iskustava, pozitivnih stavova i, iznad svega, svest o tome da smo doživeli ovu prelepu nedelju i da smo uradili nešto dobro, nešto što će nastaviti da živi u svima nama». (učesnica iz Slovenije)

Jedna gruzijska organizacija i grupa iz Velike Britanije su inicirale multikulturalni projekat, pod nazivom «Evropa upoznaje Medejinu zemlju – omladinska razmena protiv stereotipa i ksenofobije, za promociju razumevanja među kulturama», koji je realizovan u gradu Kobuleti, u Gruziji. Osnovni cilj projekta je bila promocija interkulturalnog razumevanja; bilo je uključeno šest grupa mladih, iz Ukrajine, Gruzije, Rusije, Velike Britanije, Estonije i Nemačke. Svaka od grupa je imala po četiri učesnika/ce i jednog vođu.

Polazeći od legende o Medeji, koja potiče iz grčke mitologije, učesnici/e su se bavili poreklom ksenofobije i stereotipa prema drugim narodima, kao i posledicama koje ovi socijalni fenomeni nose. Tokom tzv. «Otkrivanja kultura», koje su mladi organizovali, učesnici/e su jedni/e drugima predstavili/e svoje nacionalne običaje i tradiciju, u cilju podizanja svesti o postojanju razlika među kulturama i njihovog boljeg razumevanja.

«Centralni element ove razmene je bilo podsticanje učesnika/ca da se sami/e organizuju. To je doprinelo razvoju odgovornosti kod učesnika/ca i sposobnosti da samostalno izlaze na kraj sa problemima; takođe ih je podstaklo da izražavaju sopstvene stavove i da poštuju mišljenja drugih ljudi. Sve ovo je pozitivno uticalo na lični razvoj mladih, promociju tolerancije i slabljenje predrasuda». (učesnik iz Gruzije)

Omladinski radnik iz severozapadne Nemačke je organizovao razmenu za 16 mladih ljudi iz različitih evro-mediteranskih zemalja, pod nazivom «Upoznajte istoriju – shvatite sadašnjost – poboljšajte budućnost». Osnovna ideja je bila spojiti ne samo mlade iz različitih zemalja, već i iz drugačijih religija i kultura – islama, judaizma i hrišćanstva. Učesnici/e iz Egipta, Izraela, Palestine i Španije su proveli/e zajedno dve nedelje, baveći se fenomenima rasizma, ksenofobije i interkulturalnog učenja, kao i unapređivanjem međusobnog poštovanja, boraveći u multikulturalnom okruženju. Njihova nastojanja su bila nagrađena «Evro-mediteranskom omladinskom nagradom», u Kairu.

«Za mene ovaj susret mladih znači to da o Palestincima nikada više neću misliti onako kako sam mislio do sada...» (izjava momka iz Izraela, u prisustvu gospodina gradonačelnika Hama, tokom zvaničnog prijema u gradu Hamu).

«Po prvi put u životu, imam nadu da će mir ipak jednog dana biti moguć».
(izjava devojkice iz Palestine, u finalnoj evaluaciji)

Evropski volonterski servis (EVS)

Za upoznavanje druge kulture i sticanje novih veština!

EVS daje mladima mogućnost da, kao volonteri/ke, žive i rade u drugim zemljama tokom najviše 12 meseci.

Aktivnosti volontera/ke donose dobrobit lokalnoj zajednici u zemlji gde se servis odvija, ali one, takođe, imaju jasno definisan obrazovni cilj za samog/u volontera/ku.

Volonteri/ke često rade sa decom, tinejdžerima, osobama sa hendikepom, emigrantima, starim licima, beskućnicima i drugim manjinskim grupama. EVS projekti se takođe mogu baviti kulturom ili zaštitom životne sredine.

Ko može da učestvuje?

EVS je otvoren za sve mlade, uzrasta od 18-30 godina, bilo da potiču iz neke od Programskih ili Partnerskih zemalja, i bez obzira na njihovo obrazovanje i prethodno iskustvo. U izuzetnim slučajevima, u EVS-u takođe mogu učestvovati i mladi uzrasta 16-17 godina. Učestvovanje u EVS-u je za volontere/ke besplatno, a takođe im bivaju pokriveni troškovi stanovanja, osiguranja i ishrane, za sve vreme trajanja projekta. Ohrabruje se uključivanje mladih iz manje podsticajnih sredina, što je jedan od opštih prioriteta Programa «Mladi u akciji».

Iskustvo koje obogaćuje

Mlada osoba može mnogo toga da dobije, volontirajući u stranoj zemlji. Živeći i radeći u drugačijoj sredini, volonteri/ke upoznaju sami/e sebe i, istovremeno, uče kako da se prilagode drugoj kulturi i stiču nove veštine. Volonterski projekti imaju značaja i za lokalnu sredinu, koja je volontera/ku ugostila. Nije predviđeno da u organizaciji-domaćinu volonteri/ke zamenjuju zaposlene, već da oni svojim angažmanom doprinesu dobrobiti same organizacije i ljudi koji su u njen rad uključeni i njime obuhvaćeni kao ciljna/e grupa/e. Pored toga, volonter/ka iz strane zemlje daje projektu interkulturalnu dimenziju, što može voditi i ka razvoju lokalne zajednice.

Svaki EVS projekat može uključiti između jednog/e i 100 volontera/ki

Individualne EVS aktivnosti podrazumevaju jednog/u volontera/ku, organizaciju koja ga/je šalje i onu koja ga/je ugošćuje; grupni EVS, sa druge strane, može obuhvatiti do 100 volontera/ki istovremeno i nekoliko organizacija, i može biti organizovan na lokalnom, regionalnom, nacionalnom ili međunarodnom nivou. Jedna od uključenih organizacija preuzima ulogu koordinatora

i podnosi predlog projekta u ime svih partnera. Aplikacija se može podneti Nacionalnim agencijama – u Programskim zemljama, ili izvršnoj agenciji za obrazovne, audio-vizuelne i kulturalne projekte (eng. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency). U svakom EVS projektu mora učestvovati barem jedna zemlja članica EU; broj volontera i partnerskih organizacija iz susedskih Partnerskih zemalja ne sme da premaši broj volontera i partnerskih organizacija iz Programskih zemalja.

Baza podataka o svim organizacijama koje su akreditovane da primaju volontere/ke je dostupna na Internetu i pruža potencijalnim volonterima/kama mogućnost da sagledaju šta sve može biti tema njihovog servisa. Matična organizacija koja šalje volontera/ku (eng. sending organization) mu/joj pomaže da stupi u konkat sa izabranom organizacijom-domaćinom (eng. host organization). Nakon toga, obe organizacije preuzimaju bavljenje tehničkim i administrativnim stvarima u vezi sa projektom.

Primeri EVS projekata

Devojka iz Francuske je volontirala u Bivšoj jugoslovenskoj republici Makedoniji. Bila je angažovana na projektu pomoći izbeglicama u prespanskom regionu, u jugozapadnoj Makedoniji. 52 izbegličke porodice su bile nastanjene u bivšem hotelu, pored Prespanskog jezera. Oni su makedonske nacionalnosti, izbegli iz Albanije početkom '90-ih godina, zbog političkih i ekonomskih problema. Mnogi od njih su živeli u tom hotelu već oko 10 godina, ali uslovi života su im i dalje bili veoma teški i nisu se promenili nabolje za sve vreme njihovog boravka tu. Mada su 2004. godine dobili makedonsko državljanstvo, oni i dalje nisu imali ono što im je bilo potrebno da započnu novi život kao građani Makedonije.

Volonterka je, sa grupom lokalnih i međunarodnih volontera/ki, radila u Skoplju i širom Makedonije, na podizanju svesti – naročito među mladima – o teškim uslovima života ove grupe ljudi. Volonteri/ke su saradivali/e sa lokalnim vlastima u Skoplju i Resenu, kao i sa predstavnicima/cama profitnog sektora iz cele Makedonije, u nastojanju da obezbede odeću, hranu i druge potrebne stvari; takođe, oni/e su i lično provodili/e vreme sa izbeglicama i igrali/e se sa njihovom decom. Za ovu volonterku je lični kontakt sa izbeglicama najznačajniji aspekt ovog projekta.

«Pored toga što smo im donosili odeću, imali smo prilike i da pričamo sa nekima od ljudi koji žive tamo – o njihovom poreklu, sadašnjem polažaju ovde, u Makedoniji, kao i njihovim osećanjima i željama za budućnost. Ovo je, bez sumnje, bio najinteresantniji deo projekta, jer nam je omogućio da jasnije sagledamo njihovu situaciju i uspostavimo prave odnose sa njima. Kako mi je rekao čovek koga sam intervjuisala, to je i za njih bilo značajno iskustvo, jer su retko bivali u prilici da ih neko nešto pita i pokaže istinsko interesovanje da čuje njihovu priču i viđenje situacije, iako oni imaju toliko toga da kažu».

Mladić sa hendikepom, preklom iz jedne od manjina u Jermeniji, otišao je u Vilnius, u Litvaniji, da volontira u sirotištu. Radio je sa grupama dece bez roditeljskog staranja, uzrasta od 9-15 godina. Bio je zadužen za osmišljavanje aktivnosti tokom njihovog slobodnog vremena, za pomoć prilikom pripreme i organizovanja animatorskih i edukativnih sadržaja za decu, putovao je sa njima na izlete i ekskurzije i, zajedno sa njima, učestvovao u zabavnim programima koje su priređivali na opštinskom i nacionalnom nivou.

Bivajući u stalnom kontaktu sa litvanskom decom i osobljem zaposlenim u sirotištu, igrajući njihove igre, pevajući pesme i pričajući priče, volonter se upoznao sa litvanskom kulturom i, takođe, otkrio nove elemente sopstvene kulture, gledajući je iz drugačije perspektive. Pohađao je i časove jezika, sa privatnim učiteljem i drugim volonterima/kama. Imao je mentora sa kojim se redovno sastajao, koji mu je pomagao oko svakodnevnih potreba, organizovao njegovo slobodno vreme i kulturne aktivnosti, što je sve imalo za cilj da potpomogne njegovu integraciju u lokalnu zajednicu.

«Svako ko se uključi u EVS ima priliku da ojača kao ličnost, da stekne veće samopouzdanje i postane nezavisniji. Kao volonter, učiš i koliko je važna lična inicijativa, razumevanje vrednosti solidarnosti, volontarizma i poštovanja razlika među kulturama, kao i koliko je bitno – sopstvenim znanjem i veštinama – doprineti promenama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou».

Dvadesetpetogodišnji Portugalac je otišao u Jordan, u sklopu EVS projekta «Sledi žene». Ovaj projekat je bio deo pokreta koji je za cilj imao podizanje svesti o položaju žena i dece na Srednjem istoku, kao i pružanje podrške ovim ciljnim grupama. Jedan od razloga zbog kojih je volonter rešio da učestvuje u ovom projektu je i prilika da unapredi svoja znanja o Srednjem istoku, istovremeno bivajući delom ambicioznog mirovnog projekta. EVS «Sledi žene» je bio način da iskusi novo kulturalno, religijsko i društveno okruženje.

«Moj angažman je podrazumevao veliku uključenost u projekat i ja sam to zaista intenzivno proživljavao. Osećam se privilegovanim što sam imao priliku da učestvujem u projektu od njegovog početka do kraja».

Treninzi i umrežavanje organizacija

Za razvoj buduće saradnje među partnerskim organizacijama.

Saradnja i partnerstvo, treninzi i razmena dobre prakse su od suštinskog značaja za razvoj omladinskih organizacija, civilnog društva i svih pojedinaca/ki koji/e rade sa mladima.

Program «Mladi u akciji» nudi mnoštvo mogućnosti za projekte koji promovišu razmenu iskustava, saradnju i treninge u oblasti rada sa mladima, na evropskom nivou. Ovakvi projekti su od značaja i za unapređenje i razvoj saradnje između organizacija koje su u projekat uključene, kao i za poboljšanje kvaliteta aktivnosti koje se realizuju pod okriljem Programa.

Prioritetne teme su: jačanje civilnog društva, aktivnog građanstva i demokratije; borba protiv rasizma i ksenofobije; inter-etnički i među-religijski dijalog; rešavanje sukoba i post-konfliktna rekonstrukcija; aktivna uloga žena u društvu; prava manjina; regionalna saradnja, zaštita baštine i životne sredine.

Projekti mogu uključivati različite vrste aktivnosti, poput: sticanja prakse na određenom radnom mestu (eng. job shadowing), procena izvodljivosti (eng. feasibility visits), evaluativnih sastanaka, studijskih poseta, aktivnosti za izgradnju partnerstava, seminara, treninga i projekata za umrežavanje.

Projekti mogu uključivati različite vrste aktivnosti, poput: sticanja prakse na određenom radnom mestu (eng. job shadowing), procena izvodljivosti (eng. feasibility visits), evaluativnih sastanaka, studijskih poseta, aktivnosti za izgradnju partnerstava, seminara, treninga i projekata za umrežavanje. je u skladu sa generalnom temom projekta.

Treninzi i umrežavanje su veoma značajni za razvoj budućeg saradničkog odnosa. Oni partnerskim organizacijama omogućavaju da se međusobno upoznaju i istraže mogućnosti za razvoj zajedničkog projekta.

Za različite tipove projekata u okviru ove kategorije, se primenjuju različiti kriterijumi. Ipak, za sve projekte važi da moraju uključiti barem jednu zemlju članicu EU. Broj Programskih i Partnerskih zemalja mora biti ujednačen; za većinu projekata važi i pravilo da moraju obuhvatiti barem četiri organizacije – dve iz Programskih i dve iz susedskih Partnerskih zemalja. Projekti sticanja prakse na određenom radnom mestu i procene izvodljivosti mogu uključiti samo po jednu zemlju iz svake od gorepomenutih kategorija.

Primeri treninga i projekata umrežavanja

Jedna organizacija iz Albanije je bila domaćin studijske posete održane u Tirani, u Albaniji, na temu inkluzivnosti manjinskih grupa u opštu populaciju, na kojoj je učestvovalo 14 mladih. Partnerske organizacije su imale iskustva u radu sa predstavnicima/cama manjinskih grupa u svojim zemljama – Belgiji, Poljskoj, Bosni i Hercegovini i Albaniji. Tokom projekta, oni/e su posetili/e nekoliko omladinskih organizacija koje su aktivne u Albaniji, učestvovali/e su u diskusijama i različitim vežbama, a takođe su osmislili ideje za buduće projekte.

«Znali smo da o našoj zemlji postoji mnogo predrasuda i zbog toga smo se ponašali još odgovornije. Interesantno je da smo pre studijske posete počeli svoj grad da gledamo drugačijim očima. Počeli smo da brinemo da li će neki građevinski radovi biti gotovi na vreme. Bilo je zaista divno iskustvo učestvovati u ovom projektu i nadam se da će biti još sličnih inicijativa u budućnosti». (učesnik iz Albanije)

«Sama Tirana je očaravajuć grad, koji ima svoju ličnost. Nikada neću zaboraviti toplinu sa kojom su nas ljudi dočekivali i blag i miran način na koji pričaju. Iskreno se nadam da ću se jednog dana vratiti u ovaj grad i sigurna sam da ću ljude koje sam sada upoznala, ponovo sresti, ali ne samo kao učesnike, već kao prijatelje». (učesnica iz Belgije)

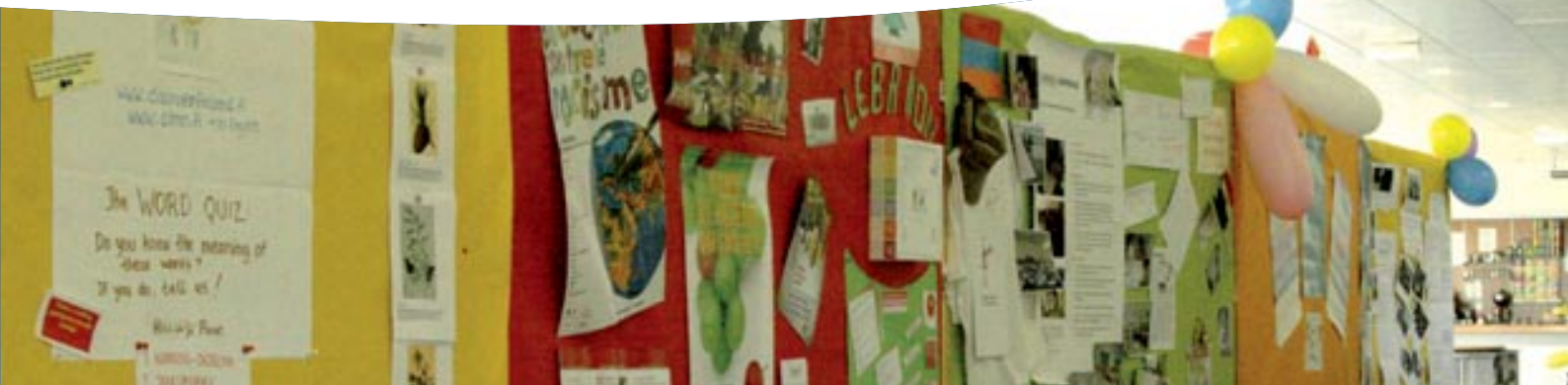
Nevladine organizacije iz tri zemlje EU (Francuske, Nemačke i Španije) i tri zemlje iz regiona Istočne Evrope i Kavkaza (Belorusije, Ukrajine i Jermenije) su organizovale procenu izvodljivosti, u Marseju, u Francuskoj. Cilj ovog projekta je bio da se uspostave kontakti između 11 omladinskih vođa i koordinatora/ki projekata iz različitih organizacija, kao i da se osmisli i pripremi jedan seminar i još nekoliko projekata u sklopu Programa «Mladi u akciji». Tokom posete, učesnici/e su osmislili/e i razvili/e projekte, tokom kojih će biti korišćene metode i tehnike koje promovišu interkulturalno učenje i građansko vaspitanje. Bili su i u prilici da upoznaju direktora francuske Nacionalne agencije i postave mu pitanja o Programu «Mladi u akciji». Nakon ovog projekta, učesnici/e su pripremili/e i podneli/e nekoliko predloga za zajedničke aktivnosti.

«Kada kažemo 'Evropa' mislimo na mnoštvo nacija, zemalja, kultura. Ovaj kontinent je jedinstveni lonac i raskršće za veliki broj ljudi koji se među sobom razlikuju. Ne treba da gubimo iz vida da ovde ima mnogo divnih mesta i ljudi koji su oduvek živeli u Evropi, ali nikad u Evropskoj Uniji. Kulturalnu raznovrsnost Evrope možeš najbolje da osetiš tek ako IZAĐEŠ IZVAN granica EU». (učesnik iz Rusije)

U svetu u kome se interakcija među ljudima usložnjava iz dana u dan, mirno i demokratsko razrešavanje sukoba je od suštinske važnosti. Seminar pod nazivom «Upravljanje konfliktima i mir» je održan u Ankari, u Turskoj i na njemu je učestvovalo 35 mladih ljudi i omladinskih radnika/ca iz 11 evropskih i mediteranskih zemalja. Seminar je imao za cilj da unapredi znanja učesnika/ca o rešavanju sukoba i nauči ih kako da komuniciraju i pregovaraju sa drugima. Treneri/ce su situaciju postavili/e tako, da je trebalo da učesnici/e pronađu rešenje za problem iz realnog života, što im je omogućilo da iskuse proces rešavanja sukoba, uključujući i veštine pregovaranja i uspešne komunikacije. Korišćena je i metoda igranja uloga, sa ciljem da učesnici/e razviju empatiju za druge. Evaluacija je bila sastavni deo seminara i sprovedena je na nekoliko nivoa.

«Bili smo kao drveće: imali smo duboko i stabilno korenje u našim civilizacijama, kulturama i poreklu, uz veliku sposobnost da se otvorimo ka drugima, da razmenjujemo iskustva, upoznajemo se, učimo i prihvatamo nove sadržaje». (izjava jednog od učesnika)

SALTO Resursni centri

8 SALTO Resursnih centara
su smešteni u evropskim gradovima:

- Pružaju podršku organizatorima projekata i nacionalnim agencijam
- Promovišu saradnju
- Unapređuju kvalitet projekata
- Obezbeđuju resurse za rad sa mladima i za treninge
- Organizuju treninge i aktivnosti za izgradnju partnerstava

Svaki od njih ima prioritetsnu oblast u okviru koje deluje:

Kulturalna raznolikost

Inkluzivnost

Pružanje informacija

Aktivno učešće

Treninzi i saradnja

Tri regionalna SALTO centra

Istočna Evropa i Kavkaz

Evro-mediteranske zemlje

Jugoistočna Evropa

Tri regionalna SALTO centra promovišu saradnju između Programskih zemalja i susedskih Partnerskih zemalja.

Osnovni ciljevi su:

- Doprinos razvoju mira i stabilnosti na granicama proširene EU i izvan njih, kroz podsticanje interkulturalnog učenja, uzajamnog razumevanja i tolerancije među mladima
- Doprinos osnaživanju demokratije i civilnog društva u ciljnim regionima, potpomažući njihovu integraciju i aktivno učešće mladih, kao i ohrabrujući razvoj struktura nadležnih za rad sa mladima.

Support

Advanced

Learning

& Training

Opportunities

(Podrška Prilikama
za Napredno Učenje
i Trening)

Za više informacija, poseti www.salto-youth.net

Jugoistočna Evropa

SALTO Resursni centar za Jugoistočnu Evropu promovira saradnju između Programskih zemalja i Zapadnog Balkana.

Naši ciljevi su da:

- Obezbedimo informacije o mogućnostima saradnje između Programskih i Partnerskih zemalja u Jugoistočnoj Evropi;
- Ponudimo pomoć prilikom traženja partnera za projekte koji uključuju Programske i Partnerske zemlje iz Jugoistočne Evrope;
- Koordiniramo i organizujemo edukativne aktivnosti;
- Produkujemo, sakupljamo i distribuiramo informacije i materijale od značaja za saradnju u ovoj oblasti;
- Promovišemo vidljivost postojećih partnerstava između Partnerskih i zemalja Jugoistočne Evrope;
- Obezbedimo podršku i stručnu pomoć u svim aspektima promocije Programa «Mladi u akciji» i, posebno, saradnje sa zemljama Jugoistočne Evrope.

Baza podataka partnerskih organizacija

Centar je napravio i održava bazu podataka potencijalnih partnerskih organizacija iz Jugoistočne Evrope, kao i elektronski forum za traženje partnera za projekte; obe ove stvari se nalaze na Internet prezentaciji Centra. Tokom proteklog perioda, bila je uspostavljena saradnja sa 16 organizacija iz regiona, koje nose naziv kontakt tačke i koje su bile zadužene za promovisanje Programa i distribuciju informacija o istom.

Kontakt tačke

Jedan od načina na koje SALTO Resursni centar za Jugoistočnu Evropu ostvaruje gorepomenute ciljeve je saradnja sa kontakt tačkama, koje su bile imenovane u svakoj od zemalja Jugoistočne Evrope (barem po jedna, po zemlji). Osnovna ideja je da kontakt tačke rade na unapređenju vidljivosti i omogućavanju lakšeg pristupa Programu »Mladi u akciji« zainteresovanim organizacijama, institucijama i grupama mladih u svojim matičnim zemljama.

Kontakt tačke su se do sada bavile:

- Promocijom Programa i povećanjem njegove vidljivosti (u zavisnosti od svojih resursa i kapaciteta, one to mogu raditi kroz korišćenje Interneta, distribuiranje biltena, publikacija i drugih reklamnih materijala, kontakte sa medijima ili druge promotivne aktivnosti)
- Davanjem informacija i saveta iz domena

osmišljavanja i pisanja projekata, pronalaženja partnerskih organizacija i konkurisanja sa projektnim predlozima, u regionima koje kontakt tačke pokrivaju.

Kontakt tačke nisu organizacije kojima se podnose predlozi projekata. Takođe, one ne moraju nužno da učestvuju u bilo kojoj aktivnosti u okviru Programa »Mladi u akciji«. Kao i sve druge organizacije iz Jugoistočne Evrope, kontakt tačke imaju pravo da šalju predloge projekta Evropskoj komisiji, u skladu sa pravilima koje važe i za ostale organizacije iz regiona, ili da učestvuju kao partneri u projektima drugih organizacija. Neke od stvari koje bi kontakt tačke po opisu zaduženja mogle i trebalo rade je da obezbeđuju informacije, organizuju treninge i info-dane i pružaju zainteresovanim organizacijama potrebnu podršku za uspostavljanje novih partnerstava i realizaciju međunarodnih projekata u okviru Programa »Mladi u akciji«.

Naše publikacije

Mesečni **elektronski bilten** sa informacijama o radu Centra i novim trendovima u oblasti rada sa mladima

Magazin »Mladi Jugoistočne Evrope« (eng. »SEE YOUth!«) – o omladinskom radu i partnerstvima sa zemljama Jugoistočne Evrope; sadrži članke o realizovanim i tekućim projektima i druge korisne informacije

Profili zemalja Jugoistočne Evrope

Izveštaji o aktivnostima koje Centar organizuje

Istočna Evropa i Kavkaz

«Istočna Evropa i Kavkaz su veoma važan region, ne samo zbog velikog broja ljudi koji ga nastanjuju, već, pre svega, zato što nema Evrope bez njenog istočnog dela. Kao što mi ovde imamo običaj da kažemo, Evropa ima levo i desno plućno krilo i oba su joj **POTREBNA** da bi mogla mirno da diše».

SALTO Resursni centar za Istočnu Evropu i Kavkaz (eng. skr. EECA) podržava saradnju sa susedskim zemljama iz regiona Istočne Evrope i Kavkaza, u okviru Programa «Mladi u akciji».

- Podizanje **vidljivosti i svesti** o mogućnostima koje Program «Mladi u akciji» nudi zemljama Istočne Evrope i kavkaskog regiona;
- Promocija **saradnje** sa Partnerskim zemljama Istočne Evrope i kavkaskog regiona, kroz omladinske organizacije iz Programskih zemalja;
- Podrška radu Nacionalnih agencija, kroz uspostavljanje kontakata, stvaranje **partnerstava** i bogaćenje **iskustava** u pogledu saradnje sa zemljama Istočne Evrope i kavkaskog regiona.

«Zaista mi se dopada da živim ovde. Prvo dođeš sa osećanjem da će se sve umnogome razlikovati u odnosu na život kod kuće, ali ništa nije baš toliko drugačije da se sa tim ne može izaći na kraj, a većina stvari se zapravo ni ne razlikuju. Kratko sam ovde, ali sam već upoznao toliko finih, zainteresovanih i interesantnih ljudi, video toliko toga i naučio mnogo o svemu ovde. To, pre dolaska, svakako nisam očekivao». (momak iz Austrije, na EVS-u u Ukrajini)

«Mislim da je moj projekat veoma koristan. Kroz njega, oni uče engleski; u prilici su da efikasno provode vreme, igrajući razne igre, crtajući itd. Uvek izražavaju svoje zadovoljstvo i to me stvarno motiviše da radim sa njima i da im pomazem». (devojka iz Finske, volonterka u Azerbejdžanu)

Dobrodošli ste da posetite našu Internet prezentaciju na www.salto-youth.net/eeca, kao i da koristite usluge servisnog centra www.salto-eeca.eu

U cilju izgradnje efikasne platforme za saradnju između Programskih i susedskih zemalja iz regiona Istočne Evrope i Kavkaza, kao i zarad učvršćivanja već postojećih partnerstava, Resursni centar za Istočnu Evropu i Kavkaz nudi različite aktivnosti, vidove podrške i konkretne instrumente za njihovo ostvarivanje.

Tražite partnere?

- Lista kontakata sadrži adrese i polje delovanja nevladinih organizacija iz EU i regiona Istočne Evrope i Kavkaza. www.salto-eeca.eu/contactlist
- Tzv. EECA Forum je mesto za predloge projekata, razmenu iskustava, izveštaje i fotografije sa različitih aktivnosti www.salto-eeca.eu/forum
- Aktivnosti za izgradnju partnerstava se organizuju u pravilnim vremenskim intervalima.

Želite da saznate više o zemljama Istočne Evrope i kavkaskog regiona?

- Priručnik o zemljama iz ovog regiona daje prikaz 7 zemalja koje mu pripadaju www.salto-youth.net/eecamanual

- Kratke studijske posete vam, takođe, mogu biti prilika da steknete barem osnovnu sliku o regionu.

Želite da znate kako da organizujete uspešan projekat?

- O ovom regionu su dostupne sledeće publikacije: elektronski bilten, lifleti, magazini u boji «Mladi u 7» i različiti instrumenti za treninge www.salto-youth.net/eecapublications
- Postoji Mreža praktičara/ki koja obuhvata omladinske radnike/ce iz zemalja Istočne Evrope i kavkaskog regiona, koji/e rade na promociji Programa «Mladi u akciji». www.salto-youth.net/eecamultipliers
- Na informativnim seminarima i treninzima se mogu dobiti sve informacije koje vam mogu biti potrebne da upravljate sopstvenim projektom.

Posetite blog koji na Internetu pišu EVS volonteri/ke na projektima koji se realizuju u zemljama Istočne Evrope i kavkaskog regiona, na: www.salto-eeca.eu/evs

Evro-mediteranske zemlje

Zbližavanje dve obale Mediterana: izazovi saradnje sa Evro-mediteranskim zemljama

SALTO Evro-mediteranski Resursni centar podržava saradnju između evropskih i mediteranskih zemalja, na četiri načina:

1. Treninzi i događaji

SALTO Evro-mediteranski Resursni centar saraduje sa nacionalnim agencijama i

predlaže im tematski inovativne treninge, koji su u skladu sa postavljenim prioritetima za mlade u Evro-mediteranskom regionu. To su: borba protiv rasizma, položaj žena u društvu, prava manjina; učesnici/e se podstiču da ove prioritete ugrade u svoje projekte.

Seminari za uspostavljanje partnerstava (eng. Contact Making Seminars) doprinose uspostavljanju pravih partnerstava između mediteranskih i Programskih zemalja. Kratke studijske posete imaju za cilj predstavljanje omladinskog rada u regionu.

2. Promocija dobre prakse

SALTO Evro-mediteranski Resursni centar prikuplja i distribuira informacije o dobroj praksi u

oblasti treninga i omladinskog rada, u cilju stvaranja obuhvatne baze podataka:

- Centar vodi elektronsko izdanje svojevrsnog priručnika (eng. «Toolbox»), koji korisnicima/cama omogućava pristup različitim dokumentima i metodama koje mogu koristiti na treninzima: www.salto-youth.net/toolbox
- Nadalje, Centar prikuplja na

jednom mestu izveštaje sa treninga «Zbližavanje dve strane» (eng. «Bringing both sides together»)

- Takođe, Centar objavljuje na svake dve godine magazin «Vidimo se u Evro-mediteranskim zemljama» (eng. «Meet' In EuroMed»)
- Konačno, svake godine, Centar organizuje i «Sajam alatki za omladinski rad» (eng. «Tool Fair»), gde svi/e oni/e koji rade sa mladima imaju priliku da sa kolegama/cama podeli primere svoje dobre prakse i unaprede sopstvena znanja o novim obrazovnim pristupima i «alatnama» u omladinskom radu.

3. Podrška mrežama

SALTO Evro-mediteranski Resursni centar podržava umrežavanje nacionalnih agencija,

organizacija koje rade sa mladima u Evro-mediteranskom regionu i praktičara/ki u okviru Programa «Mladi u akciji», kroz:

- Distribuciju relevantnih informacija putem Internet prezentacije
- Promociju primera dobre prakse u oblasti rada sa mladima, kroz bilten «Saradnja u Evro-mediteranskom regionu» (eng. «EuroMed Cooperation»). Bilteni i magazini se distribuiraju svim partnerima – institucijama i nevladinim organizacijama.

Pored toga, SALTO Evro-mediteranski Resursni centar izlazi u susret i specifičnim zahtevima organizacija iz Evro-mediteranskih zemalja, koje rade sa mladima, kao i nacionalnih

agencija, a nudi i mogućnosti sticanja prakse na određenim radnim mestima (eng. job shadowing).

4. Partnerstva

SALTO Evro-mediteranski Resursni centar blisko saraduje sa većim brojem institucija u Evropi i mediteranskom basenu.

Ovo podrazumeva saradnju sa:

- Evropskim omladinskim centrima Saveta Evrope, koji imaju radne grupe o standardima kvaliteta, te proceni i vrednovanju znanja stečenih tokom treninga www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/Youth
- Evropskom komisijom i Savetom Evrope, u vezi sa «Treningom za evropske vođe omladinskih aktivnosti» (eng. «Training for European youth activity leaders»), u okviru koga se izdaju dve publikacije o mladima i treninzima: «T-kit» (eng. «T-kits») i «Kojot» (eng. «Coyote») www.training-youth.net
- Evropskom komisijom i Savetom Evrope, u vezi sa seminarom «Saradnja evropskih i mediteranskih zemalja u oblasti treninga» (eng. Euro-Med Cooperation in training)
- Evro-mediteranskom omladinskom platformom www.euromedp.org
- Evropskim omladinskim forumom www.youthforum.org
- Evro-mediteranskom fondacijom Ane Lind (Anna Lindh) za dijalog među kulturama www.euromedalex.org
- Organizacijama koje rade sa mladima u Evro-mediteranskom regionu www.euromedyouth.net

Iz perspektive učesika/ca: «Euromed» u jednoj reči ili ideji? «Budućnost» «Interkulturalno učenje» «Ptica koja leti od jedne do druge civilizacije i kojoj ne smetaju geografske i kulturalne granice.» «Otkrivanje ljudi, kultura. Svet iza ovog sveta u kome mi živimo.» «Saradnja, razvoj i mir.»

Više informacija o Programu «Mladi u akciji» možete pronaći u Priručniku (eng. Programme Guide), koji možete učitati sa Internet prezentacije Evropske komisije: <http://ec.europa.eu/youth>. Izvršna agencija za obrazovne, audio-vizuelne i kulturalne projekte (eng. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency), SALTO resursni centri i nacionalne agencije vam, takođe, mogu dati detaljnije informacije. Njihove kontakte možete pronaći na gorepomenutoj Internet prezentaciji.

EVROPSKA KOMISIJA

(eng. European Commission)

Generalni direktorat za obrazovanje i kulturu
(eng. Directorate-General for Education and Culture – DG EAC)
Unit D2: Omladinski programi (Youth Programmes)
Unit D1: Omladinske politike (Youth policies)

B-1049 Brussels

Tel: +32 2 299 11 11

Fax: +32 2 295 76 33

E-mail: eac-youthinaction@ec.europa.eu

Website: <http://ec.europa.eu/youth>

Izvršna agencija za obrazovne, audio-vizuelne i kulturalne projekte

Omladinski sektor

(eng. Education, Audiovisual, and Culture Executive Agency – EACEA

Youth Department)

Rue Colonel Bourg 139

B-1140 Brussels

Tel: +32 2 29 97824

Fax: +32 2 29 21330

E-mail: youth@ec.europa.eu

Webmail: <http://eacea.ec.eu.int>

SALTO-YOUTH SOUTH EAST EUROPE RESOURCE CENTRE

Education and Culture

SALTO SOUTH EAST EUROPE RESOURCE CENTRE - SLOVENIA

MOVIT NA MLADINA

Dunajska, 22

SI - 1000 Ljubljana

Tél.: +386-1-430.47.47

Fax: +386-1-430.47.49

E-mail: see@salto-youth.net

Website: <http://www.salto-youth.net/see/>

SALTO-YOUTH EASTERN EUROPE AND CAUCASUS RESOURCE CENTRE

Education and Culture

SALTO EASTERN EUROPE & CAUCASUS RESOURCE CENTRE - POLAND

Polish National Agency of the Youth in Action Programme

Foundation for the development of the Education system

ul. Mokotowska 43.

PL - 00-551 Warszawa

Tél.: +48-22-622.37.06 / +48-22-628.60.14

Fax: +48-22-622.37.08 / +48-22-621.62.67

E-mail: eeca@salto-youth.net

SALTO-YOUTH EUROMED RESOURCE CENTRE

Education and Culture

SALTO EUROMED RESOURCE CENTRE - FRANCE

INJEP – Programme Jeunesse en Action

11 rue Paul Leplat

F - 78160 Marly-le-Roi

Tél.: +33 (0)1 39 17 2594/ 2555/ 2755

Fax: +33 (0)1 39 17 2757

E-mail: euromed@salto-youth.net

Website : <http://www.salto-youth.net/euromed/>

Izdanje ove publikacije na srpskom jeziku je pripremljeno u saradnji sa Grupom «Hajde da...» (www.hajdeda.org.yu).